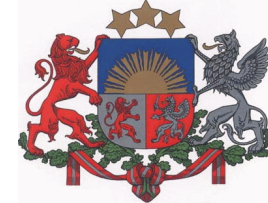

Darbs augstumā

Darbs augstumā

MK143-14 SATURS

I. Vispārīgie jautājumi II. Prasības darbam augstumā un darba organizēšana

III. Kolektīvie un individuālie aizsardzības līdzekļi un to lietošana

IV. Drošības prasības, veicot darbu uz kāpnēm

V. Drošības prasības, lietojot sastatnes

VI. Drošības prasības, veicot darbu uz jumtiem

VII. Drošības prasības, izmantojot virves un stiprinājumus

VIII. Nodarbināto apmācība, instruktāža un konsultēšana

IX. Noslēguma jautājumi Informatīvā atsauce Pielikums (Norīkojuma forma)

Darbs augstumā

LR – Darba aizsardzības likums (DAL)

4.pants. Darba aizsardzības vispārīgie principi

- (1) DA pasākumus darba devējs veic saskaņā ar šādiem DA vispārīgajiem principiem: 1) darba vidi **izveido tā**, lai izvairītos no darba vides riska vai mazinātu nenovēršama darba vides riska ietekmi; 2) **novērš darba vides riska cēloņus**; 3) **darbu pielāgo indivīdam**, ... 4) **ņem vērā tehnikas**, higiēnas un medicīnas **attīstību**; ... 7) **dod priekšroku kolektīvajiem** darba aizsardzības pasākumiem salīdzinājumā ar individuālajiem darba aizsardzības pasākumiem;.. 9) veic nodarbināto **instruktāžu** un **apmācību** darba aizsardzības jomā;

MK143-14 19. Lai mazinātu risku nodarbināto drošībai un veselībai, priekšroku dod kolektīvajiem AL salīdzinājumā ar IAL, bet, ja nepieciešams, abus var kombinēt.

20. Ja nodarbinātais darbam augstumā vienlaikus lieto vairākus AL, tai skaitā kombinē kolektīvos un individuālos AL, tiem jābūt savstarpēji savietojamiem un jānodrošina nodarbinātā aizsardzība pret kritiena risku.

Darbs augstumā

MK143-14

21. DD nodrošina, ka darbam augstumā tiek izmantoti tikai droši, tehniskā kārtībā esoši un pārbaudīti kolektīvie AL, kā arī nodrošina **IAL pārbaūžu dokumentēšanu**. DD nodrošina IAL pārbaudi pirms lietošanas, tai skaitā pirms darba uzsākšanas, to apkopi, tīrīšanu un remontu saskaņā ar **aizsardzības līdzekļa ražotāja instrukciju**.

90. Darba devējs nodrošina.....:

90.4. nodarbinātie, kas lieto **IAL** un **speciālo inventāru darbam augstumā**, ir apguvuši darba aprīkojuma drošu un pareizu lietošanu un **veic to pārbaudes pirms darba uzsākšanas**.

Darbs augstumā

Vai pastāv risks, krītot no augstuma, gūt savainojumu?

Jā

Nē

Droši veic darbu

Vai ir iespējams darbu veikt, nestrādājot augstumā?

Jā

Nē

**Veic darbu,
neesot augstumā**

Vai darbu, ievērojot ergonomiku,
iespējams veikt no esošas
piemērotas virsmas?

Jā

Nē

**Veic darbu no
esošas drošas
virsmas**

**Balstoties uz DVRN izvēlas aprīkojumu:
(a) Lai novērstu kritienus;
(b) Minimizētu jebkura kritiena sekas
KAL ir prioritāri salīdzinot ar IAL**

Kolektīvie un IAL

MK143-14

22. Veicot darbu augstumā, izmanto šādus kolektīvos aizsardzības līdzekļus:

22.1. stacionāros aizsardzības līdzekļus, tai skaitā aizsargnožogojumus, drošības platformas un aizslietņus, kas iekļauti ēkas konstrukcijā;

22.2. pagaidu aizsardzības līdzekļus, tai skaitā sastatnes, aizsargnožogojumus, drošības platformas un aizslietņus, kas paredzēti uzstādīšanai uz laiku konkrētu darbu veikšanai augstumā;

Kolektīvie un IAL MK143-14

22. Veicot darbu augstumā, izmanto šādus kolektīvos aizsardzības līdzekļus:

Pagaidu nožogojums *AluFix®EVO*.

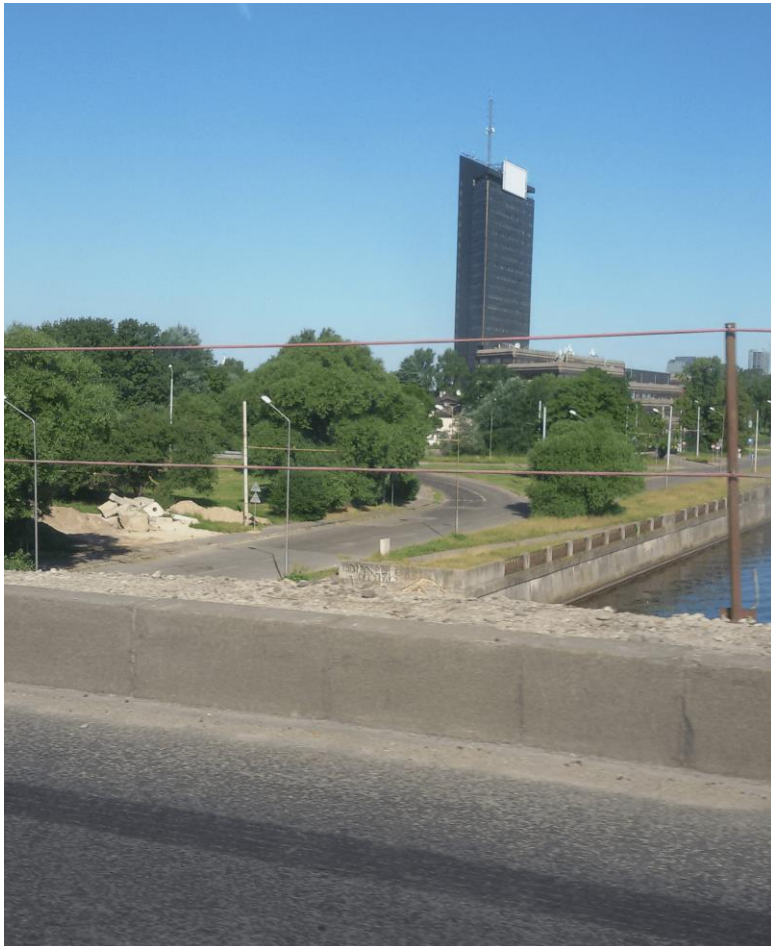
*Augšējās margas augša ir **100,5 cm** augstumā, Distance starp augšējo un vidējo margu ir **46,5 cm**, kājlīstes augstums ir **15,7cm** (kājlīste nav jāliek, ja jumta (platformas virsmai ir vismaz 15 cm augsta attika. Nožogojums atbilst LVS EN 13374 prasībām.*

Kolektīvie un IAL MK143-14

Pagaidu nožogojums?! Salu tiltam

*Nožogojums neatbilst LVS
EN 13374 prasībām.*

Kolektīvie un IAL MK143-14

Pagaidu nožogojums jaunbūvē

*Nožogojums atbilst
LVS EN 13374
prasībām, ja dēļi ir
atbilstoši.*

Vismaz 15 x 2,4 cm

Kolektīvie un IAL MK143-14

22. Veicot darbu augstumā, izmanto šādus kolektīvos aizsardzības līdzekļus:

22.3. stacionārās vai pagaidu drošības līnijas, kas ir vertikāli un horizontāli trošu, sliežu, virvju ceļi un kas savienojumā ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem paredzēti nodarbinātā norobežošanai no iekļūšanas kritiena riska zonā vai kritiena apturēšanai, ja nodarbinātais atrodas kritiena riska zonā, kā arī speciālā inventāra fiksācijas nodrošināšanai;

Kolektīvie un IAL

MK143-14

22. Veicot darbu augstumā, izmanto šādus kolektīvos aizsardzības līdzekļus:

22.4. stacionāros vai pagaidu drošības punktus (turpmāk – enkurpunkti), pie kuriem tiek stiprināti drošības līdzekļi, tai skaitā virves un stropes, kas savienojumā ar IAL paredzēti, lai novērstu nodarbinātā iekļūšanu kritiena riska zonā vai, ja darbs tiek veikts kritiena riska zonā, nodrošinātu kritiena apturēšanu.

LVS EN 795:2012 Individuālie aizsarglīdzekļi kritienu novēršanai no augstuma. Piekāres ierīces
Personal fall protection equipment - Anchor devices

Kolektīvie un IAL

MK143-14

Kolektīvie AL - aizsargtīkli (drošuma tīkli? pēc EN)

LVS EN 1263-1:2015
Pagaidarbu konstrukcijas.
Drošuma tīkli. 1.daļa:
Drošuma prasības un
testa metodes

LVS EN 1263-2:2015
Pagaidarbu konstrukcijas.
Drošuma tīkli. 2.daļa:
Drošuma prasības
uzstādīšanas
ierobežojumiem

Kolektīvie un IAL

MK143-14

22. Veicot darbu augstumā, izmanto šādus kolektīvos aizsardzības līdzekļus:

22.4. stacionāros vai pagaidu drošības punktus (turpmāk – enkurpunkti), pie kuriem tiek stiprināti drošības līdzekļi, tai skaitā virves un stropes, kas savienojumā ar IAL paredzēti, lai novērstu nodarbinātā iekļūšanu kritiena riska zonā vai, ja darbs tiek veikts kritiena riska zonā, nodrošinātu kritiena apturēšanu.

LVS EN 795:2012 Individuālie aizsarglīdzekļi kritienu novēršanai no augstuma. Piekares ierīces
Personal fall protection equipment - Anchor devices

Kolektīvie un IAL

MK143-14

23. Darba vietā augstumā, kur paredzēts izmantot aizsargnožogojumu, ņemot vērā darba specifiku un nodarbināto auguma garumu un ķermeņa masu, uzstāda horizontālu sānu malu aizsargnožogojumu trijos līmeņos, ievērojot šādus margu augstumus no pamata klāja virsmas:

23.1. augšējā marga – vismaz 1 metra augstumā;

23.2. starpmarga – vismaz 50 cm augstumā;

23.3. kājlīste – vismaz 15 cm augsta.

LVS EN 13374 nosaka, ka distance starp margām nepārsniedz 47 cm

Darbs augstumā

Kolektīvie un IAL

MK143-14

24. Izvēlētie piekļūšanas līdzekļi darba vietai augstumā nodrošina nodarbināto drošu evakuāciju nopietnu un tiešu briesmu gadījumā.

25. Ja konkrēta darba veikšanai nepieciešams uz laiku noņemt kolektīvos aizsardzības līdzekļus, kritienu novēršanai veic līdzvērtīgus darba aizsardzības pasākumus. Konkrēto darbu aizliegts veikt, ja šādi darba aizsardzības pasākumi nav nodrošināti. Pēc minētā darba pilnīgas vai daļējas pabeigšanas kolektīvos aizsardzības līdzekļus uzstāda no jauna.

Darbs augstumā

Kolektīvie un IAL

MK143-14

26. Darba vietu, kuras pamata virsmā ir atvērumi, tai skaitā liftu šahtas un inženierkomunikāciju šahtas, un pastāv kritiena vai caurkrišanas risks, aprīko ar aizsargnožogojumu vai izturīgiem pārsegiem, kas nodrošina nodarbināto aizsardzību pret kritienu.

27. Darba devējs nodrošina, ka darbam augstumā izmantotais darba aprīkojums, jo īpaši kāpnes, sastatnes un aizsargnožogojums ir drošs. Darba devējs ir atbildīgs par šāda darba aprīkojuma drošu uzstādīšanu un lietošanu, lai novērstu nelaimes gadījuma risku.

Skatīt arī 5. un 6.punktu

28. Kolektīvos aizsardzības līdzekļus kritienu novēršanai var neuzstādīt tikai tajās vietās, kur iespējama droša piekļūšana pa stacionārām kāpnēm vai no kāpņu telpas.

Darbs augstumā

Kolektīvie un IAL

MK143-14

29. Veicot darbu augstumā, par individuālo aizsardzības līdzekli aizsardzībai pret kritieniem izmanto **drošības sistēmu**, kura sastāv no **iekares**, kas aptver kājas, vidukli, krūšu kurvi un plecus, un **ierīces ķermeņa noturēšanai un kritiena apturēšanai** kopā ar vienu vai vairākiem šādiem specifiskā aprīkojuma elementiem:

Darbs augstumā

Kolektīvie un IAL

- MK143-14** 29.1. pozicionēšanas josta, kas paredzēta nodarbinātā pozicionēšanai darba vietā un nav izmantojama kā atsevišķs drošības līdzeklis pret kritienu no augstuma;
- 29.2. sēdoša darba stāvokļa nodrošināšanai paredzēts sēdekļis, kas ir integrēts iekarē un nav izmantojams kā drošības līdzeklis pret kritienu no augstuma;
- 29.3. karabīne – ierīce, kas paredzēta divu cilpu, inventāra, enkurpunktu vai citu elementu savstarpējai sastiprināšanai un aprīkota ar automātisku aizverošu slēgu, kurš papildus fiksējas manuāli, pusautomātiski vai automātiski;

Darbs augstumā

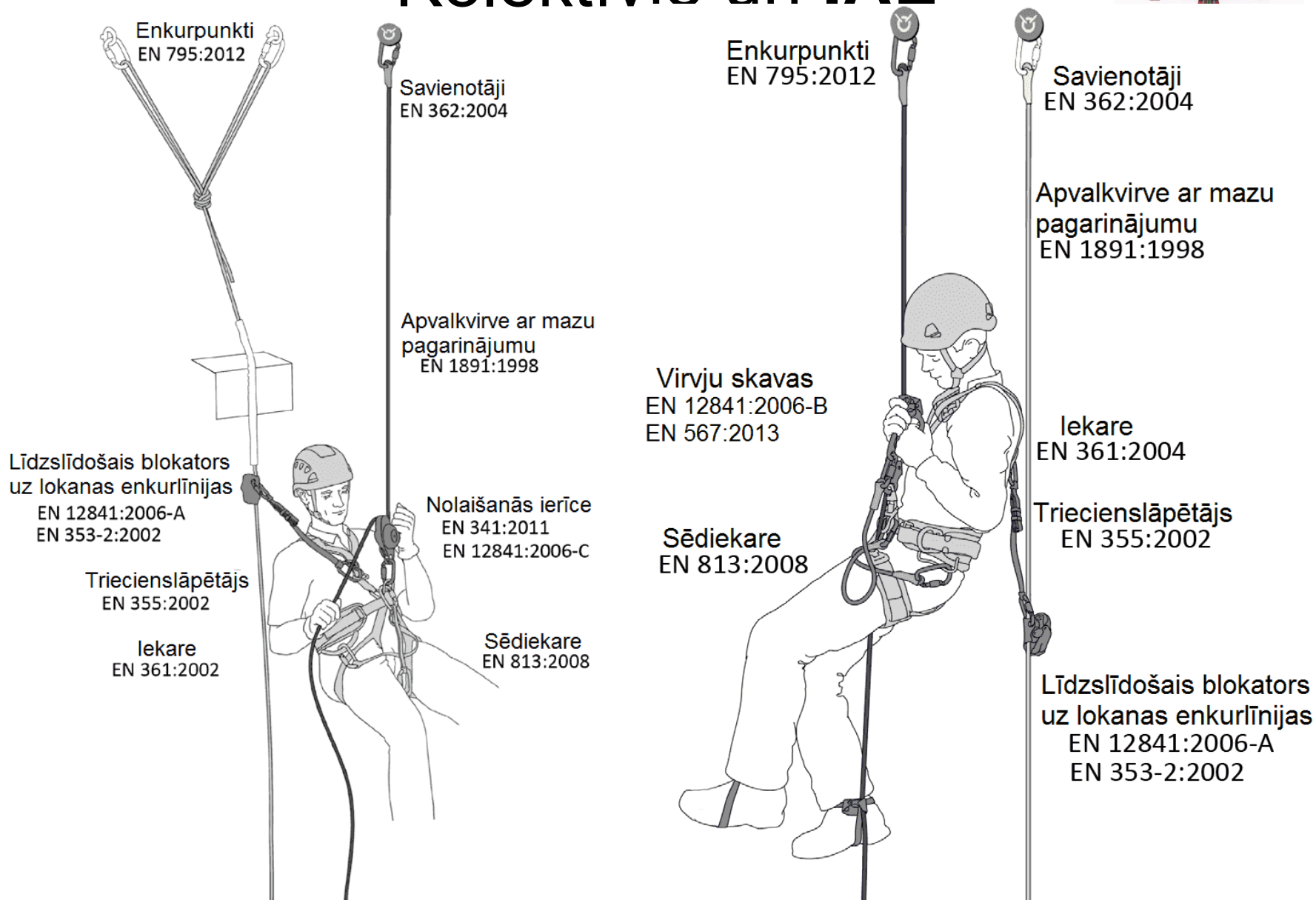
Kolektīvie un IAL

- MK143-14** 29.4. pašdrošināšanas ierīce, kas paredzēta kā fiksācijas līdzeklis uz drošības līnijas kritiena gadījumā;
- 29.5. triecienslāpētājs – ierīce, kas kritiena gadījumā absorbē triecienu;
- 29.6. pacelšanās ierīce, kas paredzēta, lai pārvietotos vertikāli uz augšu, un ir pašfiksējoša virzienā uz leju;
- 29.7. nolaišanās ierīce, kas paredzēta, lai pārvietotos vertikāli uz leju pa virvi, ir automātiski bloķējoša ar iespēju papildu manuālai bloķēšanai un atbilst autonomam drošības punktam;
- 29.8. kombinēta ierīce, kas paredzēta virzībai uz augšu un ir pašfiksējoša ar papildu manuālu fiksāciju;
- 29.9. virves pašgājējs, kas pārvietojams pa drošināšanas virvi;
- 29.10. kritiena apturēšanas ierīce, kas paredzēta kritiena apturēšanai kritiena brīdī un automātiski fiksējas, ja rodas dinamiska slodze;
- 29.11. drošināšanas ierīce, kas paredzēta nodarbinātā fiksācijai uz darba virves – virves, ko izmanto par piekļūšanas, nolaišanās un atbalsta līdzekli;
- 29.12. atsaite.

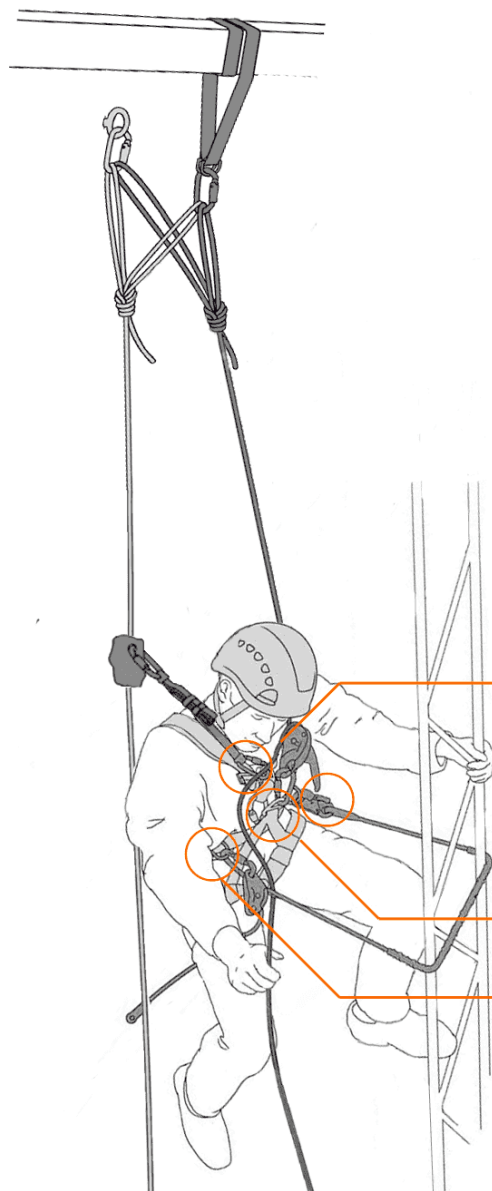
Darbs augstumā

Kolektīvie un IAL

Darbs augstumā

Kolektīvie un IAL

Kritiena blokatori
EN 12841:2006-A
EN 353-1:2014
EN 353-2:2002
EN 360:2002

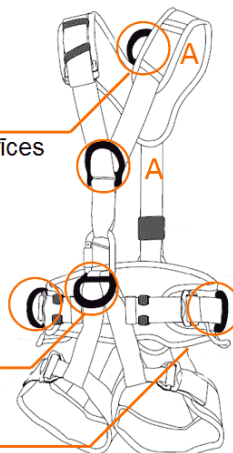
Triecienslāpētājs
EN 355:2002

Vīrves regulēšanas ierīces
EN 12841:2006-B
EN 12841:2006-C

Nolaišanās ierīces
EN 341:2011

Atsaites
EN 354:2010

Darba pozicionēšanas sistēmas
EN 358:2002

Kritiena blokatori
EN 12841:2006-A
EN 353-1:2014
EN 353-2:2002
EN 360:2002

Triecienslāpētājs
EN 355:2002

Vīrves regulēšanas ierīce
EN 12841:2006-B
EN 12841:2006-C

Nolaišanās ierīces
EN 341:2011

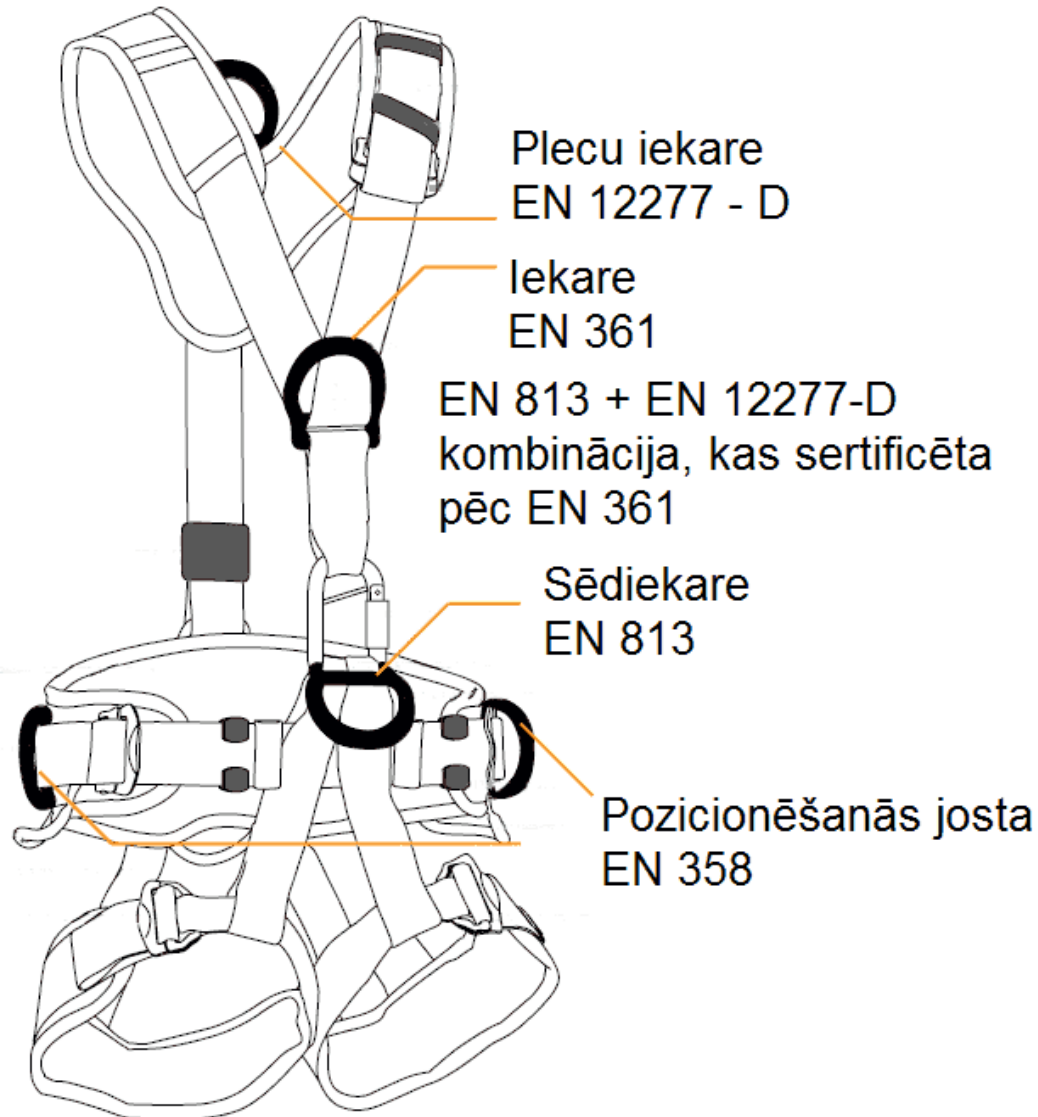
Atsaites
EN 354:2010

Darba pozicionēšanas sistēmas
EN 358:2002

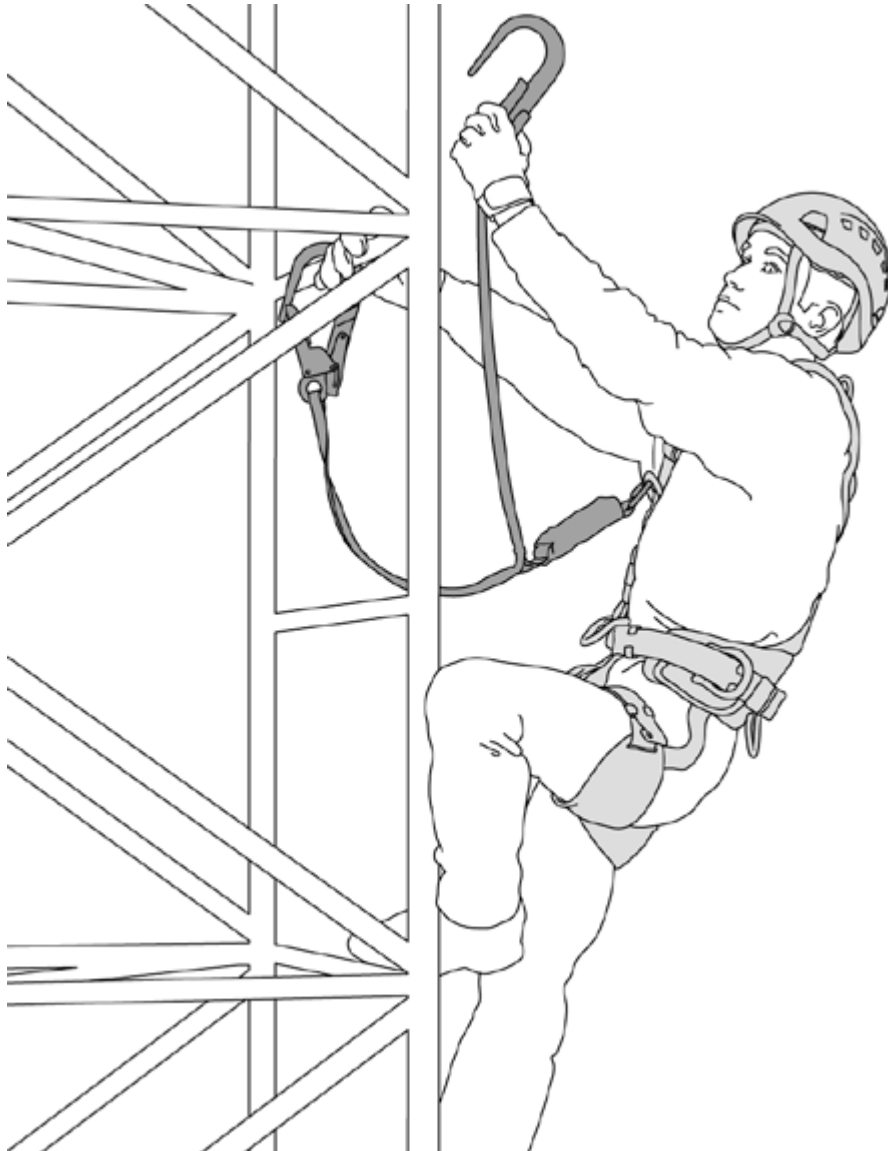
Darbs augstumā Kolektīvie un IAL

Darbs augstumā Kolektīvie un IAL

EN 397 Aizsargķivere

EN 362 Savienotāji

EN 354 Atsaites

EN 355 Triecienslāpētājs

EN 361 Iekare

Darbs augstumā

Kolektīvie un IAL

MK143-14

30. Augstkāpēja darbu veikšanai iekari darbam augstumā lieto kopā ar pozicionēšanas jostu un ierīcēm kritiena apturēšanai.

Ja paredzēts veikt darbu elektropārvades līniju (līdz 20 kV) balstos, var izmantot arī pozicionēšanas jostas.

31. Industriālā alpīnisma darbu veikšanai lieto iekari, kas paredzēta darba vietas pozicionēšanai un ļauj ilgstoši veikt nepieciešamo darbu iekārtā stāvoklī.

32. Izvēloties individuālo aizsardzības līdzekli ar integrētu triecienslāpētāju, ņem vērā ražotāja lietošanas instrukcijā vai tehniskajā dokumentācijā norādīto triecienslāpētāja iespējamo pagarinājumu.

Darbs augstumā

Kolektīvie un IAL

MK143-14 33. Atbilstoši paredzētajam darbam augstumā papildus AL kritiena ierobežošanai vai novēršanai darba devējs nodrošina nodarbinātos ar nepieciešamajiem IAL, tai skaitā ar aizsargķiveri, ko iespējams fiksēt pie galvas, un aizsargapaviem ar neslīdošu zoli. Atbilstoši paredzamajam riskam ievēro šādas prasības:

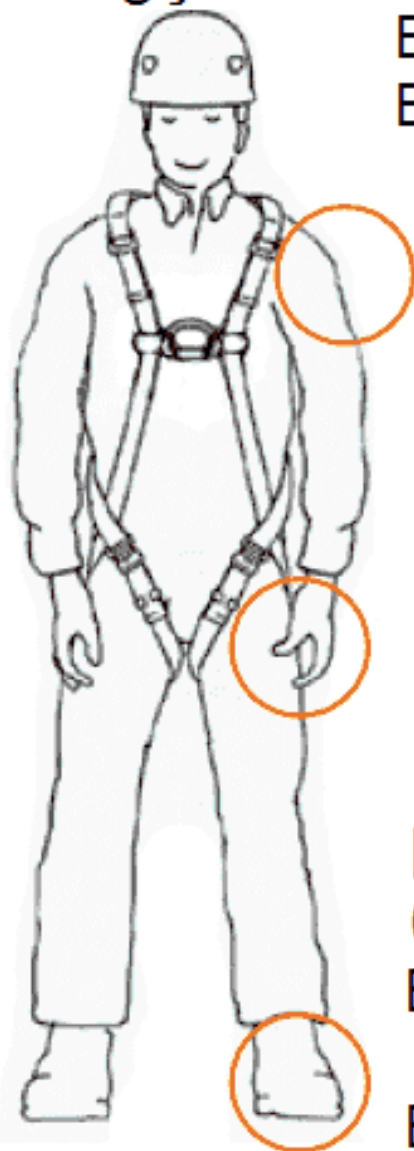
33.1. ja paredzēts darbs ar spriegumaktīvām detaļām vai to tuvumā, darba devējs nodrošina aizsardzības pasākumus elektrības riska novēršanai vai samazināšanai, tai skaitā apgādā nodarbinātos ar elektrību izolējošu darba aprīkojumu un individuāliem aizsardzības līdzekļiem – cietu aizsargķiveri ar elektrību izolējošu zoda siksnu, aizsargapaviem ar izolējoša materiāla zolēm, aizsargbrillēm aizsardzībai pret caursiti;

Darbs augstumā

Aizsargķiveres EN 397; EN 14052
EN 12492+EN 397
EN 50365

Aizsargapģērbs
EN 342 EN381
EN ISO 20471

Aizsargcimdi
EN 388; EN420
EN 60903

Drošības
(aizsarg)apavi
EN ISO 20345; 20346
20347
EN ISO 17249

Darbs augstumā

Kolektīvie un IAL

MK143-14 33.2. ja paredzēts darbā izmantot motorzāģi vai citus griezējinstrumentus, darba devējs nodrošina aizsardzības pasākumus iezāģēšanas riska novēršanai vai samazināšanai, tai skaitā apgādā nodarbinātos ar atbilstošu darba aprīkojumu un individuāliem aizsardzības līdzekļiem – darba apģērbu un darba apaviem ar pretiezāģēšanas aizsardzību, cietu aizsargķiveri ar zoda siksnu un sejas un dzirdes aizsardzības līdzekļiem;

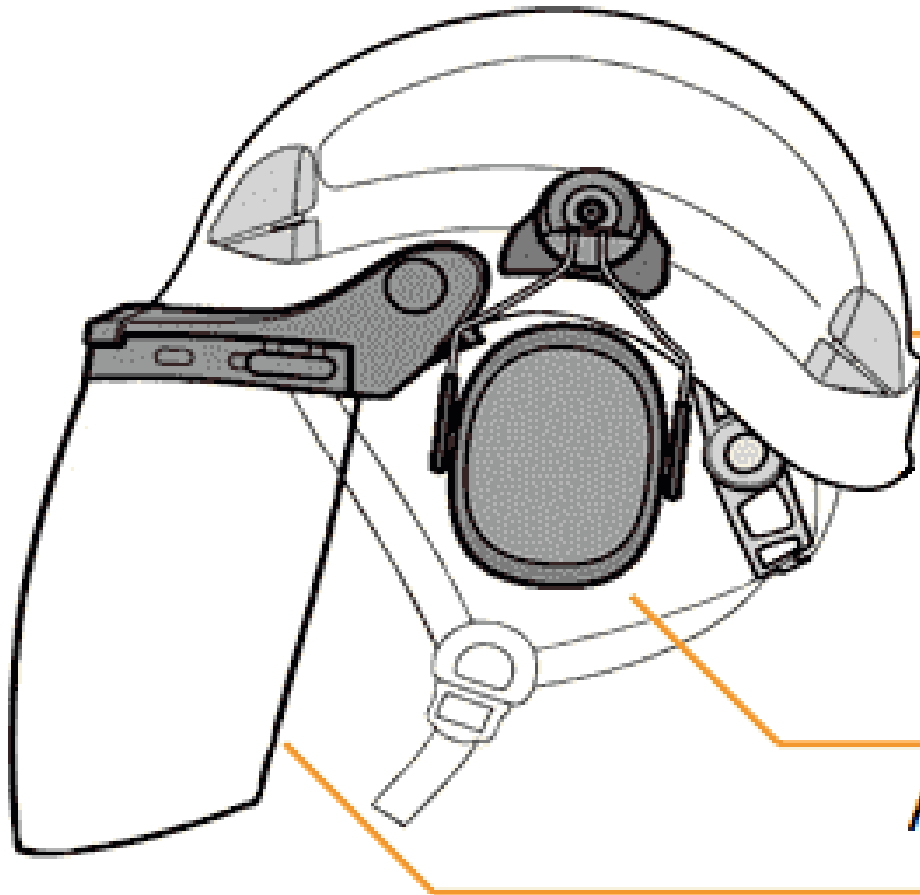
33.3. ja paredzēts darbu augstumā veikt iekārtā stāvoklī, izmantojot virvi, darba devējs nodrošina nodarbinātos ar industriālajam alpīnismam paredzētu aizsargķiveri, ko iespējams fiksēt ar zoda siksnu;

33.4. ja darbs augstumā saistīts arī ar citu darba vides riska faktoru iedarbību, darba devējs nodrošina nodarbinātos ar nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem.

Darbs augstumā

Kolektīvie un IAL

Aizsargķivere
EN 397; EN 14052
EN 12492+EN 397
EN 50365

Dzirdes
aizsardzība
EN 352

Acu aizsardzība
EN 166

Darbs augstumā Kolektīvie un IAL

MK143-14

34. Ja paredzēts darbu veikt uz iekārtas, kas paredzēta nodarbināto celšanai un pārvietošanai, darba devējs nodrošina iekārtas lietošanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām, lietojot darba aprīkojumu.

MK526-02 Darba aizsardzības prasības lietojot darba aprīkojumu

MK195-8 Mašīnu drošības noteikumi

MK 137-10 Cilvēku celšanai paredzēto pacēlāju TU noteikumi

Darbs augstumā Kolektīvie un IAL

MK372-02:

16. Atbilstoši darba vides riska faktoriem darba devējs nosaka aizsardzības līdzekļus un darbus, kuros attiecīgie aizsardzības līdzekļi lietojami (1. un 3.pielikums). Mainoties darba videi, ja nepieciešams, izdara grozījumus noteikto aizsardzības līdzekļu un darbu sarakstā.

1. Galvas aizsardzības līdzekļi lietojami, ja tiek veikti šādi darbi:

1.1. būvdarbi, darbs uz sastatnēm, zem tām vai to tuvumā, darbs uz paaugstinājuma, sastatņu uzstādīšana un nojaukšana, veidņu izgatavošana un izjaukšana, instalāciju uzstādīšana, demontāža; 1.2. Darbs uz tērauda tiltiem

1.22. darbs, strādājot augstumā

9. Aizsardzības līdzekļi visa ķermeņa aizsardzībai pret kritieniem lietojami, ja tiek veikti šādi darbi:

9.1. darbs uz **sastatnēm** un **jumtiem**;

9.2. dažādi **montāžas, remonta un apkopes darbi** augstumā, tai skaitā darbs uz kustīgām platformām (piekares, **pacēlāju grozi**);

9.3. darbs mastos un torņos;

9.4. darbs augstos kravas celtņos;

9.5. darbs noliktavās augstās iekraušanas ierīcēs;

9.6. darbs urbšanas torņu augšējos stāvos;

9.7. darbs šahtās, akās, kolektoros un tvertnēs;

9.8. darbs, kas saistīts ar kāpšanu stabā (kokā).

Darbs augstumā

Letāli kritieni Somijā 1985-1997 n=128

Vai tika izmantots pretkrišanas aprīkojums?

Jā	5 %
Nē	41 %
Uzskatīja, ka nevajag	54 %
Nezina	0 %

95 % gadījumu, kad IAL būtu bijuši nepieciešami, tie netika lietoti...

Darbs augstumā

Komisijas Lēmums(2010. gada 19. marts) **2010/170/ES**, ar ko saskaņā ar Padomes Direktīvu 89/686/EEK atsauc norādi uz standartu EN 353-1:2002 "Individuālie aizsarglīdzekļi pret kritieniem no augstuma – 1. daļa: Vadāma tipa kritiena aizturētāji uz cietas noenkurojamas (izziņots ar dokumenta numuru C(2010) 1619)(Dokuments attiecas uz EEZ)(2010/170/ES) Līdz ar to EN353-1 vairs [pagaidām] nav EK publicētājā piemērojamo standartu sarakstā (ar 2014. atkal ir EN 353-1: 2014, bet Latvijā ar 05.03.2015. – LVS EN 353-1:2015)

Tātad LR MK372-02 ~5 gadus bija atļauts!? lietot ES prasībām neatbilstošus aizsarglīdzekļus!!

4. **Atļauts lietot tikai tādus** aizsardzības līdzekļus, kuri projektēti un izgatavoti atbilstoši normatīvajiem aktiem par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (**89/686/EEK: -> MK74_2003 Prasības IAL, to atbilstības novērtēšanas kārtība un tirgus uzraudzība**) ...

Darbs augstumā

Tātad ar dalībvalstīm tieši saistošu lēmumu **2010/170/ES** EK ir atsaukusi norādi uz standartu EN 353-1 saistībā ar Padomes Direktīvu 89/686/EEK

Taču LVS.LV vēl 2015.02.01. varēja redzēt:

LVS EN 353-1:2003 *Individuālie aizsarglīdzekļi pret kritieniem no augstuma - 1.daļa: Vadāma tipa kritiena aizturētāji uz cietas noenkurojamas līnijas* *Personal protective equipment against falls from a height - Part 1: Guided type fall arresters including a rigid anchore line* un bija norādīts, ka tas ir spēkā... un atbilst sekojošām ES direktīvām:

- [89/686/EEC](#); [93/68/EEC](#); [93/95/EEC](#); [96/58/EC](#)

Toties tagad LVS mājas lapā ir ievietota tieša atsauksme uz EK publikāciju [Piemērojamo standartu saraksts Ministru kabineta 2003.gada 11.februāra noteikumu Nr.74 „Prasības individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, to atbilstības novērtēšanas kārtība un tirgus uzraudzība” prasību izpildei saskaņā ar Komisijas paziņojumu saistībā ar Padomes 1989. gada 21. decembra Direktīvas 89/686/EEK īstenošanu par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz individuālajiem aizsardzības līdzekļiem \(13.12.2013/C 364/01\)](#)

Darbs augstumā

EN 353-1 atbilstoši viena ražotāja blokatori

a) Blokators Nr. 930
Sertificēts atbilstoši EN
353-1: 2002
Ar lēmumu **2010/170/ES**
ES izmantot aizliegts

b) Blokators Nr. 931
Sertificēts atbilstoši ES
direktīvai 89/686.EEK
(veiktas papildus
pārbaudes) – pārejas
modelis

C) Blokators Nr. 932
Sertificēts atbilstoši ES
direktīvai 89/686/EEK un
jaunajam standartam
EN 353-1:2014

Darbs augstumā

MK526-02 - arī pēc 01.09.2014.

81. Darba devējs nodrošina :

81.6.1. periodiskās pārbaudes un, ja nepieciešams, arī testēšanu;

81.6.2. speciālās pārbaudes, ja radušās ārkārtas situācijas (piemēram, negadījumi, avārijas, nelabvēlīgi laikapstākļi), kā arī ja darba aprīkojums pārveidots vai nav ilgstoši lietots;

81.7. darbā ar aprīkojumu, kas var radīt palielinātu risku nodarbināto drošībai un veselībai (piemēram, bīstamās iekārtas), norīko tikai speciāli apmācītus nodarbinātos;

81.8. ja darba aprīkojumu lieto ārpus uzņēmuma, nodrošina to ar apliecinājumu (dokumentu, uzlīmi, zīmogu) par pēdējo drošības pārbaudi.

Darbs augstumā

MK526-02

83. Pārbaūžu protokoli ir DD un inspicēšanas institūcijas rīcībā (ja inspicēšanas institūcija veikusi pārbaudi). Pārbaūžu protokolus darba aprīkojuma īpašnieks un DD, kā arī inspicēšanas institūcija glabā **10** gadus, pēc tam tos nodod arhīvā.

86. Darba devējs nodrošina nodarbinātos ar saprotamu nepieciešamo informāciju un rakstiskām instrukcijām par darba aprīkojumu, kā arī šo instrukciju pieejamību nodarbinātajiem.

87. Informācija un rakstiskās instrukcijas par darba aprīkojumu ietver DA prasības, darba aprīkojuma lietošanas noteikumus, iespējamo ārkārtas un avārijas situāciju aprakstu un **rīcību** šādās situācijās, ievērojot ražotāja instrukcijas un tehnisko dokumentāciju, kā arī pieredzi darba aprīkojuma lietošanā.

Darbs augstumā

MK526-02

89. Darba devējs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina nodarbināto apmācību un instruēšanu (MK749-10) jautājumos, kas saistīti ar D aprīkojuma lietošanu (arī informēšanu par jebkuru **risku**, kas saistīts ar D aprīkojuma lietošanu).

MK143-14

89. Darba devējs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina nodarbināto apmācību un instruēšanu (*MK749-10*) jautājumos, kas saistīti ar viņu darbu, drošām darba metodēm un darba procesā lietojamiem aizsardzības līdzekļiem un darba aprīkojumu darbam augstumā.

90. Darba devējs nodrošina, ka papildus šo noteikumu 89. punktā minētajai apmācībai un instruktāžai:

Darbs augstumā

MK143-14

90.1. par sastatnēm atbildīgie speciālisti un šo noteikumu 51. punktā minētie nodarbinātie ir atbilstoši apmācīti un informēti par šādiem jautājumiem:

90.1.1. attiecīgo sastatņu plāns;

90.1.2. drošība attiecīgo sastatņu montāžas, demontāžas vai pārveides laikā;

90.1.3. pasākumi, kas novērš cilvēku vai priekšmetu krišanas iespēju;

90.1.4. DA pasākumi, ja **laikapstākļi var nelabvēlīgi ietekmēt attiecīgo sastatņu drošību;**

90.1.5. pieļaujamā sastatņu slodze;

90.1.6. citi riska faktori, kas saistīti ar sastatņu montāžu, demontāžu vai pārveidi;...

90.4. nodarbinātie, kas lieto **IAL** un speciālo inventāru darbam augstumā, ir apguvuši darba aprīkojuma drošu un pareizu lietošanu un veic to **pārbaudes pirms** darba uzsākšanas.

Darbs augstumā

Vēja brāzmas sagāztas sastatnes 2015.gada 30.marts.
Cilvēki necieta, tikai materiālo vērtību bojājumi